

HIRDETMÉNY

A MÁS ÁLTAL KIOSZTOTT GTIN AZONOSÍTÓ SZÁMOKNAK AZ ELLÁTÁSI LÁNC TOVÁBBI SZEREPLŐI ÁLTAL TÖRTÉNŐ HASZNÁLATA TÁRGYÁBAN

Tisztelt Partnereink!

A GS1 MAGYARORSZÁG Nonprofit Zrt. (a továbbiakban: **Társaság**) a tárgyban érintően a Hazai Felhasználási Szabályok II.1.1. pontjával összhangban, a jogszerű felhasználás feltételét képező szakmai elvárásként a jelen hirdetményben foglaltakra hívja fel a tisztelt Partnerek figyelmét azzal, hogy a jelen hirdetményben foglaltak visszavonásig a Társaság hivatalos szakmai elvárásának minősülnek.

1. BEVEZETÉS

A Társaság a GS1 nemzetközi szervezet (GS1 AISBL) tagszervezeteként a GS1 szabványrendszer kizárólagos magyarországi működtetője és mint ilyen, feladata annak a meggátolása, hogy a GS1 szabványrendszer bármely elemének jogosulatlan és szabálytalan használata valósuljon meg.

A GS1 szabványrendszer minden eleme vagy a GS1 AISBL, vagy Társaság szellemi terméke, felhasználásuk pedig licencköteles tevékenységnek minősül. A GS1 bármely szabványelemének jogszerű használata Magyarországon a Társasággal történő szabályszerű licencjogviszony létesítés esetén, az Általános Üzleti Feltételekben („ÁÜF”) meghatározott feltételekkel, a (díjfizetés tekintetében) rendezett jogviszony fenntartásáig minősül jogszerűnek, feltéve, hogy a GS1 szellemi termékei felhasználásával járó tevékenységet a licencjogosult a GS1 szakmai elvárásainak megfelelően végzi.

A GS1 szabványelemek felhasználásának feltételeit rögzítő ÁÜF rendelkezések megsértése jogszerűtlen felhasználást valósít meg.

A GS1 szabványelemek részletes szabályait elsődlegesen a szabványrendszer alapszabványa, a GS1 Általános Specifikációk rögzítik, amely meghatározza a szabványos azonosító számok, adatalemek és a vonalkódok üzleti alkalmazásának szabályait, vagyis azokat a GS1 szakmai elvárásokat, amelyek mentén a GS1 szellemi termékei felhasználásával járó tevékenység folytatható. A GS1

szabványrendszer elemeinek a GS1 Általános Specifikációkba ütköző használata szabálytalan és így végső soron jogszerűtlen használatot valósít meg.

A jelen hirdetmény célja az ÁÜF és a GS1 Általános Specifikációk rendelkezéseit sértő, ekként szabálytalan, illetve jogszerűtlen szabványhasználat megelőzése, és ennek érdekében a Társaság – ÁÜF-en és a GS1 Általános Specifikációkon alapuló – szakmai elvárásának közlése a tárgyi témakörben a Hazai Felhasználási Szabályok II.1.1. pontjával összhangban.

2. A GTIN AZONOSÍTÓ SZÁMOK KIOSZTÁSÁRA VONATKOZÓ FELELŐSSÉG

A főszabály szerint valamely kereskedelmi áru azonosítása céljából történő GTIN azonosító szám kiosztás az ellátási lánc azon szereplőjének a feladata és felelőssége, **amely szavatol az adott kereskedelmi árura vonatkozó, az annak csomagolásán vagy címkéjén feltüntetett valamennyi információért (azok valóságáért), vagyis amely jogalanyt az azért való felelősség terheli, hogy az azonosított kereskedelmi áru valóban azokkal a paraméterekkel és tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek a csomagoláson/címkén fel lettek tüntetve.**

Ez a szereplő jellemzően (amennyiben az adott iparág vagy szektor esetében lehet ilyenről beszélni) a márkatulajdonos, vagyis az a szereplő, aki a termékspecifikációval kapcsolatos jogok jogosultja.

A márkatulajdonos egybe eshet a termék gyártójának személyével, ha azonban márkatulajdonosról nem beszélhetünk, úgy ennek hiányában elsődlegesen a gyártó felelőssége a GTIN azonosító szám kiosztása. Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy a gyártó GS1 szabványrendszer szerinti fogalma minden esetben kifejezetten a terméket előállító vagy előállíttató ellátási lánc szereplőt jelenti.

A gyártótól eltérő más ellátási lánc szereplő esetében a GTIN azonosító szám kiadásáért való felelősség akkor merülhet fel, ha az érintett ellátási lánc szereplő az egyébként a nem általa gyártott, adott kereskedelmi árut a saját márkanéve alatt értékesíti vagy megváltoztatja a kereskedelmi árut (például a kereskedelmi áru csomagolásának megváltoztatása révén). A kereskedelmi áru csomagolásának megváltoztatását több ok is indukálhatja, tipikusan ilyen ok például a jogszabályi megfelelés biztosítása, akkor, ha abban az országban, amelyben a termék értékesítése (a gyártótól eltérő ellátási lánc szereplő által) történik, a csomagoláson kötelezően megjelenítendő információknak kell szerepelnie (pl.: az adott ország hivatalos nyelvén szövegezett fogyasztói tájékoztatás), amely követelménynek így csak az újracímkézéssel lehet megfelelni. Annak a gyártótól eltérő más ellátási lánc szereplőnek kell a GTIN-t kiadnia a termékre, aki az új tájékoztatást elhelyezte a termék csomagolásán.

3. A GTIN AZONOSÍTÓ SZÁMOK KIOSZTÁSÁNAK FUNDAMENTÁLIS SZABÁLYAI

A legfontosabb szabály, hogy amennyiben valamely kereskedelmi áru már rendelkezik GTIN azonosító számmal, úgy a disztribúciós lánc végfelhasználók/fogyasztók felé eső szereplői (az importőrök, forgalmazók, nagykereskedők stb.) az érintett kereskedelmi áru azonosítása céljából nem oszthatnak ki ugyanerre a kereskedelmi árura más GTIN azonosító számot.

A fenti főszabály alól kivételt az az eset képez, amikor a disztribúciós lánc végfelhasználók/fogyasztók felé eső szereplőinek bármelyike változtatást eszközöl a kereskedelmi árun (akár annak csomagolásán vagy címkézésén), ez esetben ugyanis az a szereplő, amelyik e módosítást végrehajtja, köteles új GTIN azonosító számot kiadni a módosított kereskedelmi árura (pl.: az adott ország hivatalos nyelvén szövegezett fogyasztói tájékoztatás).

Abban az esetben viszont, ha valamely kereskedelmi árut a disztribúciós lánc végfelhasználók/fogyasztók felé eső szereplői (az importőrök, forgalmazók, nagykereskedők stb.) közül azonosít valamelyik, úgy az általa a kereskedelmi árura kiosztott GTIN azonosító számot senki más nem használhatja semmilyen kereskedelmi áru azonosítására.

A fentieket összefoglalva tehát a hatályos GS1 Általános Specifikációk szabályai alapján megállapítható, hogy ha egy gyártó/bérgyártató maga GTIN azonosítóval látja el az általa gyártott vagy gyártatott kereskedelmi árut, úgy az értékesítési láncolat egyetlen más, a gyártó után elhelyezkedő szereplője (sem importőr, sem nagykereskedő, sem forgalmazó) sem oszthat ki ugyanarra a kereskedelmi árura más GTIN azonosító számot, mindaddig ameddig olyan változtatást nem eszközöl a kereskedelmi árun (annak csomagolásán/címkézésén), amire tekintettel új GTIN azonosító szám kiadása válik szükségessé.

Abban az esetben viszont, ha az értékesítési láncolat valamely, a gyártó után elhelyezkedő szereplője (akár az importőr, a nagykereskedő, a forgalmazó) oszt ki GTIN azonosító számot a kereskedelmi árura, mégpedig azért, mert a kereskedelmi árut (annak csomagolását/címkézését) megváltoztatta, úgy az általa kiosztott GTIN azonosító számot egyetlen más ellátási lánc szereplő sem használhatja még a látszólag ugyanazon termék azonosítására sem.

Ennek oka az, hogy a kereskedelmi áru (csomagolásának/címkézésének) bármely megváltoztatása esetén az adott változtatásokat végrehajtó szereplő új, saját kereskedelmi árut hoz létre, amely kereskedelmi árura ennek megfelelően saját kötelessége és felelőssége az új GTIN azonosító szám kiosztása, különös tekintettel arra, hogy ezzel egyúttal azzá a szereplővé is válik, amely az adott kereskedelmi árura vonatkozó, a kereskedelmi árun feltüntetett információkért felelősséget is köteles vállalni.

Így amikor két importőr egymástól függetlenül importálja ugyanazon gyártó által előállított ugyanazon terméket, és egymástól függetlenül végzik el a kereskedelmi áru (csomagolásának/címkézésének) a megváltoztatását (adott esetben a jogszabályi megfelelés érdekében), úgy mind a kettejüknek önállóan keletkezik meg az új GTIN szám kiosztására vonatkozó kötelessége, lévén, hogy mind a kettejüknek önállóan kell felelősséget vállalnia a továbbiakban az általuk módosított, saját kereskedelmi áruért.

A fentiek okán minden olyan esetben, amikor a GS1 Általános Specifikációk szabályai szerint bármely importőr/forgalmazó/kiskereskedő az általa forgalomba hozott/forgalmazott/értékesített kereskedelmi árut megváltoztatja vagy meg kell változtatnia (akár jogszabályi előírásoknak való megfelelés okán), úgy az ennek okán a megváltoztatott kereskedelmi áru azonosítására a megváltoztató által kötelezően kiosztandó GTIN azonosító számot kizárólag az azt kiosztó importőr/forgalmazó/kiskereskedő használhatja, más szereplő ugyanakkor nem. Ebből következően, ha látszólag ugyanazt a terméket több importőr/forgalmazó/kereskedő hozza forgalomba/értékesíti Magyarország területén akként, hogy a terméken (annak csomagolásán) a magyar jogszabályoknak való megfelelést szolgáló változtatásokat önállóan hajtják végre (mindegyik szereplő a másiktól függetlenül végzi el a változtatást), úgy a GTIN szám kiadásra vonatkozó felelősség az érintettek mindegyikét önállóan (a saját felhasználásával érintett számtartomány terhére) terheli, függetlenül attól, hogy egy látszólag azonos termék más importőr/ forgalmazó/kereskedő részéről annak saját azonosítójával már esetleg a piacon forgalomban van.

Az ezzel ellentétes gyakorlat a GS1 Általános Specifikációk rendelkezéseivel nem áll összhangban és ekként szabálytalan számhasználatot valósít meg, sérti továbbá a Társaság Általános Üzleti Feltételeiben meghatározott, a licencjogosultak felhasználási jogának terjedelmére vonatkozó szabályozást, amely szerint a GS1 szabványos szolgáltatások felhasználására jogosító érvényes és hatályos licencjogviszony is kizárólag az adott felhasználó részére biztosított szabványelemek (cégprefix) saját üzleti folyamatokban történő

felhasználására jogosít, más részére kiosztott számtartományokból (cégprefix) képzett azonosító számok saját terméken történő feltüntetésére ugyanakkor nem.

4. A DRS-SZABÁLYOZÁS ÉS GS1 SZABVÁNYHASZNÁLATI RENDELKEZÉSEK EGYMÁSHOZ VALÓ VISZONYA

A visszaváltási díj megállapításának és alkalmazásának, valamint a visszaváltási díjas termék forgalmazásának részletes szabályairól szóló 450/2023. (X. 4.) Korm. rendelet által használt gyártó fogalom a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény értelmező rendelkezései között szereplő definícióval bír. Ez utóbbi szerint a gyártó a termék előállítója, továbbá – ha a terméket nem Magyarország területén állítják elő – az, aki a terméket gazdasági tevékenysége körében Magyarország területén elsőként forgalomba hozza. A DRS-szabályozás keretében használatos gyártó fogalom tehát bővebb, mint a GS1 Általános Specifikációk szerinti gyártó fogalom, hiszen az a GS1 Általános Specifikációk gyártófogalmával ellentétben az importőrt is a gyártó fogalmi körébe sorolja.

Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a GS1 szabványrendszer elemeinek használatára vonatkozó szabályokat a GS1 Általános Specifikációk rögzíti és a GS1 szabványrendszer elemeinek használata a GS1 Általános Specifikációk rendelkezéseinek való megfelelés esetében minősül szabályszerűnek, továbbá a DRS-szabályozás kifejezett szabványalkalmazási rendelkezéseket nem rögzít, ekként pedig a DRS-szabályozásnak történő megfelelés céljából történő szabványalkalmazásra továbbra is teljes egészében a GS1 Általános Specifikációk rendelkezései irányadók, így az előző pontok alatt rögzítettek a DRS-szabályozás keretében történő szabványalkalmazásra is irányadók.

Minderre tekintettel GS1 szabványalkalmazási szempontból a DRS-szabályozás keretében sem minősülnek az importőrök gyártónak, és a szabványhasználati szabályoknak való megfelelés érdekében minden olyan esetben saját GTIN azonosító számot kötelesek kiadni, amikor az általuk Magyarországon forgalomba hozandó kereskedelmi áru csomagolását a jogszabályi megfelelés okán meg kell, hogy változtassák a jogszabályban előírt GTIN számváltás illetve a képi ábra feltüntetésének biztosítása érdekében, és semmilyen esetben nem jogosultak más importőr által kiosztott GTIN azonosító szám e célból történő használatára.

Budapest, 2025. 08. 21.

Tisztelettel: GS1 MAGYARORSZÁG Nonprofit Zrt.

1138 Budapest, Váci út 144-150.

T (36-1) 5000-800

info@gs1hu.org

www.gs1hu.org